

Hošek, Radislav

[Dějiny filosofie. 1. Za redakce M.A. Dynnika, M.T. Jovčuka, B.M. Kedrova, M.B. Mitina a O.V. Trachtenberga]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1960, vol. 9, iss. E5, pp. 169-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109774>

Access Date: 27. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Plutarchi Vitae parallelae vol. I. Fasc. 2. Recognoverunt Cl. Lindskog et K. Ziegler. Iterum recensuit K. Ziegler. Lipsiae in aedibus B. G. Teubneri MCMLIX, str. 374.

Berlínská akademie věd vydala v serii *Bibliotheca Teubneriana* další svazek Plutarchových Životopisů. Jejich druhé vydání připravil K. Ziegler, spoluautor prvního vydání Životopisů, které začalo vycházet již 1914, avšak ukončeno nebylo.

Svazek přináší životopisy Periklův, Fabia Maxima, Nikiův, Krassův, Gaia Marcia Koriolána, Alkibiadův, Demostenův a Ciceronův. Své textové zásady vyložil Ziegler již v prvním svazku (1957), kde na str. XI. a XII. vysvětluje, že proti Lindskogovi nedává vcelku přednost žádnému rukopisu vydání dvojsvazkového (staršího) ani třísvazkového (mladšího) (Dvojsvazkové vydání Plutarchových Životopisů má tradici byzantskou z doby před r. 900, třísvazkové je z X.—XI. století.). Ziegler při různovětnosti vybírá své čtení ne podle stemmat rukopisů, ale podle smyslu. Takový postup je ovšem hodně závislý na subjektivním názoru vydavatele a jistě najde — a to právem — své kritiky. Pro druhé vydání 2. svazku Ziegler znovu přehledl *rkp. Matritensis N 55 (4685)*, ze XIV. století, psaný na hedvábi, a využil jej pro toto vydání. Zda *rkp. N* patří k vydání dvojsvazkovému či trojsvazkovému slibuje Ziegler zdůvodnit jinde. Stejně tak slibuje napsat i o poměru obou těchto vydání. Je tedy otázka rukopisné tradice Plutarchových Životopisů stále ještě — nebo lépe — znovu otevřena.

Zieglerův úvod nás opět seznamuje s tím, jaké škody způsobila válka, když v roce 1943 zničil letecký nálet všechny Zieglerovy výpisky *rkp. N*.

Snad na toto vydání naváže druhý svazek, který jsme postrádali v prvním vydání tohoto Plutarchova díla.

Radislav Hošek

Dějiny filosofie I. Za redakce *M. A. Dynnikova, M. T. Jovčuka, B. M. Kedrova, M. B. Mitina* a *O. V. Trachtenberga*. Z ruského originálu *Istorija filosofii I*, vydaného nakladatelstvím Izdatelstvo Akademii nauk SSSR, Moskva 1957, přeložil kolektiv překladatelů. Vydalo Státní nakladatelství politické literatury v Praze, 1959, str. 608, cena váz. 41 Kčs.

První svazek Dějin filosofie, který máme před sebou, mohl by zdánlivě v nezavěšeném čtenáři vzbudit pocit, že se tu opět jedná o nakupení překladů obdobných knih, vzpomene-li si na vydání Dějin filosofie z r. 1941, vydaných za redakce *Alexandrova, Bychovského, Judina* a *Mittina* a přeložených r. 1950 do češtiny. Avšak již při zběžném prohlédnutí zjistí čtenář podstatný rozdíl mezi oběma knihami. Alexandrovy dějiny se v prvním dílu omezovaly na svět řecký, římský, arabský, židovský a ranněfeudální, kdežto k dalšímu vývoji se obracely až ve svazku druhém. Zde autoři postupují zcela jinak.

První díl věnuje vzniku a vývoji filosofie až do počátku XIX. století. Probírají nejprve předmět dějin filosofie a jejich pojetí ve filosofii marxistické a buržoasní. Teprve potom se obracejí ke vzniku filosofie, avšak neomezují se přitom na klasická územia, nýbrž přihlížejí též k Indii, Číně, Japonsku, Iránu, k národům Střední Asie, a Zakavkazska, j. V moderní době pak sledují vznik filosofie především v Rusku, Francii a v Americe. Je pochopitelné, že všechny oddíly nejsou stejně vyrovnané, neboť zatím co některé úseky jsou zpracovávány i z marxistického hlediska často, zůstaly opět jiné dosud nepovšimnuty. Je zásluhou autorů těchto dějin, že se snažili zachytit vývoj myšlení na celém světě.

Pokračování dějin předmarxistické filosofie bude ve druhém dílu. Třetí a čtvrtý díl bude věnován filosofii marxistické. Tak se čtenářům dostane cenné dílo, které je dobře uvede do vývoje filosofické problematiky též které země. Je pochopitelné, že ve zhuštěném obsahu odborník může nalézt některá nevyvážená látky (např. u pythagorovců není podán rozbor jejich etiky); redakce si toho byla vědoma a v úvodu sama žádá čtenáře o kritické připomínky.

Do češtiny je tento svazek přeložen čtivě, a tím i zajímavě.

Radislav Hošek